

نگاه بیرون

«دی‌ان‌ای» داعش

● بیرون داعش، تولید یک نسل خلق الساعه نیستند. در درخت تبارشناسی آنها ریشه‌هایی از القاعده عراق و کمی بالاتر گروه انصارالاسلام هم دیده می‌شود. در چنین نسبت‌سنجی‌هایی «دی‌ان‌ای»‌های پادشاهی عربستان سعودی که وسواس شدیدی به کنترل نفوذ ایران به‌ویژه در عراق دارد، دیده می‌شود. ترکیه هم در ظهور گروه داعش مشارکت داشته است، گروهی که حتی می‌تواند ازرواهای ترکیه را هم در آینده به خطر بیندازد.

چند ماه پس از زمانی که ناآرامی‌ها در سوریه شروع شد، ابتدا قطری‌ها و سپس سعودی‌ها، هرکدام تلاش‌هایی را برای سرعت‌بخشیدن به سقوط بشاراسد شروع کردند. در تابستان ۲۰۱۳ زمانی که سوریه غرق در جنگ داخلی بود، شاهزاده بندر بن سلطان، رئیس دستگاه امنیتی سعودی در دیدار با «ولادیمیر پوتین» به او پیشنهاد داده بود تا در سقوط اسد مشارکت کند و در مقابل سعودی بر سر قیمت نفت با مسکو به توافقی برسد و این تضمین را هم می‌دهد که گروه‌های جهادی «چچنی» در بازی‌های المپیک زمستانی «سوچی» هیچ اقدام تروریستی‌ای انجام ندهند. این پیشنهاد نشانگر نفوذ عربستان در بین‌گروه‌های چچنی است. کمی قبل از حملات ۱۱ سپتامبر نیز همین مسوول سعودی که آن روزها در مقام سفیر سعودی در واشنگتن خدمت می‌کرد گفته بود طولی نخواهد کشید که شیعیان برای بقایشان دعا کنند. پادشاهی عربستان عملاً برنامه‌ریز چنین تحرکاتی است. آنچه طراحان این سیاست مخرب به دنبال آن هستند به‌راهِانداختن نوعی پشتیبانی از خشم سنی‌ها در مرزهای نزدیک با ایران است. در عین حال باید دانست که ریاض تا چه میزان کمک‌هایی را با هدف تحت‌فشارگذاشتن شیعیان در خارج و حتی داخل عربستان سعودی سازماندهی می‌کند. تقریباً می‌توان گفت در فضای رسمی آیینی وهابیت سعودی و سلفی‌گرایی مورد ادعای گروه‌های جهادی، هیچ چیز جز نوعی روان‌کسیختگی حاکم نیست. گروه داعش نتیجه یک نسل خلق الساعه نیست. شناسایی رگه‌های «دی‌ان‌ای» پادشاهی سعودی که نگرانی خاصی از نفوذ ایران در عراق دارد یا به‌دنبال چالشی‌کردن روابط تهران- بغداد است کار سختی نیست. این حرکت‌ها در مقابل هر تحول دموکراتیکی قرار دارد که برای دوام و بقای پادشاهی عربستان احساس ناامنی به وجود می‌آورد. در مقابل عربستان جهادی‌هایی را تامین مالی می‌کند که در خارج از پادشاهی عربستان در حال گسترش فعالیت‌های‌شان هستند. با این

تفاوت که این‌ جهادی‌ها از این به بعد برای خود سعودی نیز تهدید خواهند بود. از زمان ورود اردوغان به ساختار قدرت، ترکیه وارد فاز «عثمانی‌گرایی» شده است. رئیس جمهوری ترکیه هرگز پنهان نکرده است که ترکیه می‌خواهد استیلای گذشته بر خاور نزدیک و جهان اسلام را احیا کند، منطقه‌ای که امپراتوری عثمانی مقام خلافت خود را در آن از دست داده است. تصاحب نمادهای ملی‌گرایانه ترک از گذشته‌ای با شکوه و ارتقای اقتصاد بازار زمینه را برای ظهور اسلامی متناسب با ارزش‌های مورد علاقه اردوغان و اخوان‌المسلمین و مورد قبول کشورهای غربی آماده کرده است. مدل ترکیه، ابزاری است که بر خاور نزدیک تحمیل می‌شود آن‌هم با حفظ همه پیوندهایش با آمریکا و اروپا. ترکیه در عین حال تلاش می‌کند تا عربستان را از مزیت روابط نزدیک با غرب کنار برزد و خود را به‌عنوان مدلی ایده‌آل جایگزین آن کند. در شورش‌های بهار عربی، ترکیه دریافت که می‌تواند همچنان «کار و کاسب» خود را پیش ببرد. ترویج مدل اخوانی‌ها برای بعضی کشورهای منطقه چندان هم بدون برنامه نبود. اردوغان تصور می‌کرد می‌تواند رئیس جمهوری سوریه را به پذیرش این دگرگونی‌ها وادار کند، او احتمالاً به گسترش این ایده و حتی تقابل با دولت اسلامی هم فکر می‌کرده است. اما زمانی که با ایستادگی اسد مواجه شد، با همه هزینه‌هایی که بعداً به ملت سوریه تحمیل شد، مسیر دیگری پیش گرفت. از ژوئن ۲۰۱۱ اردوغان به پشتیبانی ناآرامی‌ها در سوریه پرداخت. اردوغان با سوزاندن کارت «اخوان»- که توسط سعودی‌های عملاً تروریست خوانده می‌شوند- مجبور به تغییر استراتژی است. او دیگر در مورد اسد از ادبیات انتقادی تند و غلیظ استفاده نمی‌کند. در مورد عربستان سعودی، با همان اسلحه‌ای که عربستان با آن می‌جنگد ریاض را به چالش کشیده است: افراط‌گرایان اسلامی. دستکاری در احساسات و عواطف و بهره‌گیری از آنها دیگر در اختیار کسانی نیست که در ابتدا از آن عواطف و احساسات بهره‌برداری می‌کردند نتایج چنین دستکاری‌هایی نیز قابل پیش‌بینی نیست. از همه بدتر اینکه پیامدهای آن به‌سوی کسانی که آنها را تحریک می‌کردند بازمی‌گردد. مثال تاریخی چنین اقداماتی زلزال ضیاءالحق پاکستانی و مثال امروزی بازی با گروه‌های افراطی و رویارویی با خطرات آنها، ترکیه و عربستان است. اگر داعشی ساخته و پرداخته عربستان به ترکیه به عنوان سنگری در مقابل تشیع بود، اما حذف آنها دیگر تنها کار این دو کشور نیست. آنها می‌دانند که در آستانه شکست بزرگ سازمانی قرار دارند. در این میان ایران بدون شک برنده قطعی این تحولات است. برنده‌شدن ایران در چنین مناقشه‌ای نه برای ریاض قابل پیش‌بینی بود و نه برای آنکارا، عمان، واشنگتن و حتی اسرائیل. ائتلاف بین‌المللی در بالاترین سطح خود آمریکا را نیز در تنگنای مشابهی قرار داد.

دیپلماسی

رئیس جمهور آمریکا:

تلاش بیشتر برای توافق ضرر ندارد

عکس: Reuters

گفت‌وگو می‌کرد، در مورد مذاکرات هسته‌ای گروه ۵+۱ با ایران نیز گفت: «ایران حق برخورداری از غنی‌سازی اورانیوم را دارد و هیچ‌کس نباید به دنبال منافع یک‌جانبه در شرایط فعلی باشد.» به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری روسیه، پوتین در پاسخ به سوالاتی در مورد نقش روسیه در حل مشکل برنامه هسته‌ای ایران گفت: «بدون مبالغه می‌گویم که روسیه برای حل این مشکل بسیار تلاش می‌کند. موضوع ما براساس این باور است که ایران حق برخورداری از فعالیت‌های مسالمت‌آمیز هسته‌ای از جمله غنی‌سازی اورانیوم را دارد که طبیعتاً باید تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی باشد.» تاکنون بارها برخی رسانه‌های غربی از طرح‌های پیشنهادی مسکو روی میز مذاکره صحبت کرده‌اند. پوتین ادامه داد: «متقاعدکردن شرکای ما در گروه ۵+۱ برای پذیرش این رویکرد بسیار دشوار بود. ابتدا بارها از همه طرف‌ها خواستیم تا در میز مذاکرات حاضر شوند و در مورد راه‌های حل این مشکل با جدیت گفت‌وگو کنند.» او ادامه داد: «سعی کردیم آنها را متقاعد کنیم غیر از راهکار سیاسی و دیپلماتیک، جایگزین دیگری وجود ندارد. سپس چارچوب مفهومی برای پیشبرد این

مسیر ارایه دادیم؛ یعنی اصل حرکت گام‌به‌گام و در ازای گام‌های طرف متقابل. همه طرف‌ها در این روند از چنین رویکردی حمایت کردند.» پوتین تأکید کرد: «مذاکرات به‌خوبی ادامه دارد و به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری توانسته‌ایم به یک راهکار جامع در مورد برنامه هسته‌ای ایران یا چشم‌انداز لغو تحریم‌ها دست یابیم.»

با این‌حال هیچ‌یک از دو طرف به‌دنبال تمدید مذاکره نیستند. وزیر خارجه ایران گفته «تمدید مذاکرات با ۵+۱ نتیجه‌ای ندارد.» همان‌طور که جان کری، وزیر امور خارجه آمریکا، در گفت‌وگو با شبکه «ان‌بی‌سی» آمریکا نیز گفته «اگر در مذاکرات هسته‌ای با ایران، تا اواخر ماه مارس (اوایل فورودین) توافق کلی (سیاسی) به دست نیاید، این مذاکرات ادامه پیدا نخواهد کرد. اگر نتوانیم در عرض هفته‌های آینده تصمیم‌های اساسی بگیریم، تمدید مذاکرات واقعا امکان‌پذیر نخواهد بود.»

اراده حصول توافق ایران و ۵+۱ را حس می‌کنم

در سوی دیگر از بده‌بستان‌های سیاسی، یوکیا آمانو، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که عمدتاً از نقاط منفی پرونده هسته‌ای ایران

سخن می‌گوید، این‌بار در گفت‌وگو با روزنامه «وال‌استریت‌ژورنال» علاوه بر تکرار مواضع قبلی خود گفته، «اراده حصول توافق ایران و ۵+۱ را حس می‌کنم.»

با این‌حال، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره روند رایزنی‌ها میان ایران و آژانس گفت: «این مذاکرات در ماه‌های اخیر پیشرفت محسوسی نداشته است در حالی که هر دوطرف توافق کردند تا مذاکرات در سطح بلند پایه را افزایش دهند.» آمانو روز شنبه در حاشیه کنفرانس امنیتی مونیخ با محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران دیدار کرده بود. وی در ادامه گفت‌وگو با وال‌استریت‌ژورنال تأکید کرد که در مذاکرات پیشرفت محسوسی حاصل نشده است و برای حل مسایل باقیمانده کارهای زیادی باید انجام شود. درباره برخی از مسایل اختلافاتی دارند که من آن را درک می‌کنم. اما تمام عناصر در این مذاکرات وجود دارد.»

وی همچنین در پاسخ به این سوال که آیا وزیر امور خارجه ایران در دیدار روز شنبه، تسریع در روند همکاری‌ها را پذیرفته است یا نه؟ گفت: «این مساله هنوز مشخص نشده است. وی به صحبت‌های من گوش داد و موافقت کرد تا در آینده رایزنی‌ها را افزایش دهیم. وی پاسخ منفی به این درخواست نداد. طی هفته‌های آینده باید نشست دیگری در سطح مقامات ارشد میان هر دو طرف برگزار شود اگرچه هنوز تاریخ مشخصی برای آن تعیین نشده است.»

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همچنین تصریح کرد: «ایران نمی‌تواند سوالاتی را که درخصوص فعالیت‌های هسته‌ای گذشته‌اش مطرح‌شده بی‌پاسخ بگذارد و این مساله برای ایران یک گزینه محسوب نمی‌شود.»

به گزارش ایسنا، یوکیا آمانو در حالی این اظهارات را بیان کرده است که آژانس پیش از این در گزارشاتش تأکید کرده است شواهد کافی که ثابت کند برنامه هسته‌ای ایران از مسیر صلح‌آمیز خود خارج شده به دست نیاورده است. گفتنی است آنکلا مرکل صدر اعظم آلمان نیز روز دوشنبه برای مذاکره بر سر پرونده هسته‌ای ایران و بحران اوکراین به واشنگتن رفته است.

کوتاه دیپلماسی

وزیر خارجه چین مسافر ایران

● فارس: سخنگوی وزارت خارجه چین از سفر رسمی وزیر خارجه کشورش به پاکستان، امارات‌متحدهعربی و ایران طی روزهای ۱۲ تا ۱۶فوریه (۲۷تا۲۳بهمن) خبر داد. این سفر به دعوت «محمدجواد ظریف»، وزیر خارجه ایران انجام می‌شود.

شهادت «حسینی مقدم» در سامرا

● تسنیم: سیدرضا حسینی‌مقدم، روز گذشته در شهر سامرا به شهادت رسید. او برای مقابله با تروریست‌های تکفیری و داعش در شهر سامرا و در جوار مرقد مطهر امام حسن‌عسکری(ع) به شهادت رسیده است. شهید رضا حسینی از جانبازان هشت‌سال دفاع‌مقدس بوده و طبق وصیتش در قبرستان وادی‌السلام نجف به خاک سپرده شد. همچنین امروز پیکر سه‌شهید مدافع حرمین عسکرین در مشهد تشییع می‌شود. دیروز همچنین پیکر شهید سیداحسان حاجی‌حاتملو، از مدافعان حرم حضرت زینب(س) در گرگان به خاک سپرده شد.

بازنشستگی عضو تیم هسته‌ای

● ایسنا: محمد امیری، کارشناس فنی و مدیرکل پادمان سازمان انرژی اتمی که در دولت روحانی نیز تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای را همراهی می‌کرد، پس از ۳۰سال خدمت بازنشسته شد. سخنگوی سازمان انرژی اتمی گفت: آقای امیری از دوسال پیش درخواست بازنشستگی کرده بودند که به‌دلیل تداوم مذاکرات و نیاز به ایشان از او خواسته شده بود که مذاکرات را در سطح فنی و سیاسی همراهی کنند، کمالوندی افزود: در صورت نیاز، از او برای حضور در مذاکرات درخواست خواهد شد. پژمان رحیمیان، مدیرکل حوزه ریاست سازمان انرژی اتمی از این پس تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای را همراهی می‌کند.

درخواست برای کمک به انتخاب رئیس جمهوری لبنان

● ایرنا: السفیر نوشت: «تمام‌سلام»، نخست‌وزیر لبنان از ایران درخواست کرد تا در انتخاب رئیس‌جمهوری جدید این کشور کمک کند. این روزنامه افزود: وزیر خارجه ایران و «تمام‌سلام» در مونیخ درباره انتخاب رئیس‌جمهوری جدید لبنان گفت‌وگو کردند. او گفته که لبنان بعد از ۱۱ماه تحمل مشکلات ناشی از نبود دولت، توانست با کمک ایران دولت تشکیل دهد.

تجربه لحظات گرم و صمیمی

در شعبه نیاوران

نیاوران: خیابان دکتر باهنر (نیاوران)

قبل از دوراهی دزاشنب

تلفن : ۰۲۲۷۷۲۴۰-۰۲۲۷۷۲۴۰

www.leon1960.com